Käypä hoito

KÄYPÄ HOITO NYT
2 / 2010

Aurinkoista kesää kohti!

Kuva: Mauri Helenius

Toukokuinen helleaalto helli sekä aurinkoa kaipaavan mieltä että luontoa. Puiden lehdet kasvoivat hetkessä ja kukkaloisto on upea!

Kesää kohden Käyvän hoidon työtahti on ollut tiivis. Kevään aikana on julkaistu kolme uutta suositusta, joista kaksi nyt toukokuussa. Samalla täyteen tuli sata julkaistua suositusta, kun mukaan lasketaan Joulun terveysvaikutukset -suositus. Kevään aikana nettisivuilta on kuitenkin poistettu kolme suositusta vanhentuneena ja jatkossakin sadan samanaikaisesti luettavissa olevan suosituksen rajapyykki saattaa jäädä saavuttamatta, kun joitakin suositusaiheita on suunniteltu yhdistettäviksi.

Huhtikuussa toisen kerran järjestetty tapaaminen potilasjärjestöjen edustajien kanssa jatkaa panostamista potilasversioihin. Olemme myös tiivistäneet yhteistyötä apteekkien kanssa luodaksemme potilaille uusia kanavia saada luotettavaa tietoa terveydestä.

Kevään perinteisiin tapahtumiin kuuluu myös jo viidennen kerran järjestetty puheenjohtaja-tapaaminen. Onnistuneen päivän aikana kävimme läpi suositusten käytettävyyteen liittyviä uudistuksia ja mietimme vaikuttavuuden mittaamista. Esittelimme viime keväänä aloitettua hanketta Käypä hoito -indikaattorit ja mietimme mittaamisen haasteita Kohonnut verenpaine -suosituksen avulla. Indikaattorihankkeen tavoitteena on tarjota vaikuttavuustietoon perustuvia työkaluja terveydenhuollon kehittämiseen ja nostaa paremmin esille suositusten keskeistä sanomaa käyttöönoton tueksi. Hanketta viedään eteenpäin yhteistyössä kansallisten indikaattoriosaajien kanssa.

Kuva: Heljä Rasilainen

Eija Könönen, Maarit Wuorela, Antti Jula ja Ilkka Rauramo keskittyneinä indikaattoreiden haasteisiin puheenjohtajatapaamisessa 18.5.2010.

Tässä vaiheessa kevättä haluamme myös lämpimästi kiittää kaikkia kirjoittajia panoksestanne! Samalla toivomme teiltä kärsivällisyyttä päivitysten suhteen, kun toimituksen resurssien pienentyminen hidastaa päivitystahtia. Tällä hetkellä päivityksen aloittamista odottaa 11 suositusta viime vuodelta ja saman verran päivityksiä tulee ajankohtaiseksi tämän vuoden loppuun mennessä. Jonoa purkaessa pyrimme huomioimaan kunkin aiheen kohdalla uuden tiedon määrän. Syksyllä pääsemme todennäköisesti aloittamaan myös ainakin yhden uuden suosituksen laatimisen. Entiseen tapaan tarjoamme syksyllä myös koulutusta artikkelien kriittisessä arvioinnissa: Järvenpään perinteinen Kriittisen arvioinnin kurssi järjestetään 6.–7.10.2010 ja KH-työryhmille NAK-paja 26.10.2010.

Vielä kesäkuun ajaksi toivotan kaikille intoa työntekoon. Rentoja lomapäiviä, aurinkoa ja kotimaisia mansikoita odotellessa,

Raija Sipilä
Käypä hoito -toimituspäällikkö

Vuonna 2010 ilmestynyt

SUOSITUKSET

Uudet suositukset

Alaraajojen tukkiva valtimotauti

Lasten ja nuorten kielellinen erityisvaikeus (dysfasia)

Tahdistinhoito

Päivitykset

Alaraajojen laskimoiden vajaatoiminta

Alkoholiongelmaisen hoito

Iho- ja nivelpsoriaasin diagnostiikka ja hoito

Ihon, hiusten ja kynsien sieni-infektiot: näytteiden otto, diagnostiikka ja vastauskäytäntö

Äkillinen välikorvatulehdus

POTILASVERSIOT

Uusista suosituksista

Lasten ja nuorten kielellinen erityisvaikeus (SLI, aiemmin dysfasia)

Tahdistinhoito

Päivityksistä

Kohonnut verenpaine

Korvatulehdus lapsilla (äkillinen välikorvatulehdus)

MS-tauti: diagnoosi, lääkehoito ja kuntoutus

Psoriaasi (iho- ja nivelpsoriaasi)

Ruoka-allergia lapsilla

Suonikohjut (alaraajojen laskimoiden vajaatoiminta)

OPPIMATERIAALIT JA VERKKO-KURSSIT

Depressio-diasarja

Lasten ja nuorten kielellinen erityisvaikeus -diasarja

Potilasjärjestötapaaminen RAY-talossa 26.4.2010

Järjestyksessään toinen vuotuinen potilasjärjestötapaaminen pidettiin RAY-talossa maanantaina 26.4.2010. Tapahtumaan oli ilmoittautunut 20 henkilöä useista eri potilasjärjestöistä.

Ryhmätöiden merkeissä selvitettiin menestyksellisesti aihetta ”Miten Käypä hoito -materiaalit voisivat toimia apuna potilasjärjestöjen arjessa? Mihin potilasjärjestöjen tarjoamiin palveluihin Käypä hoito -materiaali voisi vastata, ja miten vastaavat materiaalit voisivat palvella myös potilasjärjestöjen omaa henkilökuntaa? ”.

Ryhmätöiden perusteella erilaiset Käypä hoito -materiaalit nähtiin oivalliseksi muun muassa ohjauksen ja neuvonnan tukena, oman ja muun henkilökunnan tietolähteenä sekä koulutusmateriaalien ja oppaiden valmistuksen taustamateriaalina.

Aikataulullisesti potilasjärjestötapaaminen kerran vuodessa (huhtikuussa) koettiin hyväksi. Jatkossa sähköinen uutiskirjeemme KH Nyt toimii tiedotuskanavana myös potilasjärjestöihin päin.

Käypä hoito -suosituksesta myös potilasversio

Valmistuvan Käypä hoito -suosituksen ja siihen perustuvan tiivistelmän pohjalta kirjoitetaan myös ns. potilasversio.

Potilasversio tuo esiin varsinaisen suosituksen keskeisen sanoman kerrottuna yleiskielellä, ja se on tarkoitettu kenelle tahansa asiasta kiinnostuneelle (esimerkiksi potilaalle, lähiomaisille tai muulle väestölle). Potilasversion teksti pyritään kirjoittamaan ymmärrettävällä suomen kielellä ja mahdollisimman käytännön läheisesti, jotta se palvelisi kyseistä käyttäjäryhmää mahdollisimman hyvin.

Uuden potilasversion kirjoittaa lääketieteen toimittaja Teija Riikola, ja sen päivityksestä huolehtii Käyvän hoidon potilasversioista vastaava toimittaja (Kirsi Tarnanen), joka myös koordinoi potilasversioiden työstöä. Asiasisällön tarkistaa pääsääntöisesti kyseisen Käypä hoito -työryhmän puheenjohtaja.

Käyvän hoidon potilasversioihin pääset tutustumaan kotisivujemme kautta (www.kaypahoito.fi > Potilaalle).

Kuva: Heljä Rasilainen

Kielihäiriöinen lapsi tarvitsee tukea varhain

Lasten kielellistä erityisvaikeutta käsittelevästä Käypä hoito -suosituksesta pidettiin tiedotustilaisuus Duodecimissä torstaina 20.5.2010.

Aiheesta pitivät alustuksen KH-toimittaja Jorma Komulainen, työryhmän puheenjohtaja, apulaisylilääkäri Marja Asikainen (kuvassa oikealla) ja työryhmän jäsen, erikoispuheterapeutti Leena Ervast (kuvassa vasemmalla).

Aihe herätti mielenkiintoa, ja tiedotustilaisuuden loppupuolella käytiinkin vilkasta keskustelua muun muassa siitä, mitä termiä tulisi käyttää, onko sellaisia merkkejä, joihin vanhempien tulisi kiinnittää huomiota, jos epäilee lapsellaan olevan kielellinen erityisvaikeus, missä iässä lapsen sanavaraston tulisi kasvaa, onko eroja tyttöjen ja poikien tai kaksikielisten lasten kohdalla ja kenen puoleen kääntyä, jos kouluikäisellä lapsellaan epäilee olevan kielellistä erityisvaikeutta.

Kirsi Tarnanen

Käypä hoito -tunnettuus lisääntyy

Tampereen lääketiedepäivillä oli esillä 184 abstraktia, joista 14 prosentissa (26 kpl) viitattiin Käypä hoito -suositukseen.

Käypä hoito mukana Sairaanhoitajapäivillä Kustannus Oy Duodecimin osastolla

Kuvat: Heljä Rasilainen

Käypä hoito oli ensimmäistä kertaa mukana Kustannus Oy:n osastolla yhdessä Terveyskirjaston kanssa. Molemmat päivät olivat vilkkaita ja saimme positiivista palautetta siitä, että olimme mukana. Käyvän hoidon kotisivut olivat monelle kävijälle tutut jo entuudestaan, ja niitä myös käytettiin. Suosituksista annettiin yleensä positiivista palautetta. Kävi kuitenkin ilmi, että monet menivät Käyvän hoidon sivuille Terveysportin kautta, ja Käyvän hoidon oma kotisivuosoite (www.kaypahoito.fi) oli monelle vieraampi. Erityisesti opiskelijat olivat mielissään maksuttomasta ja luotettavasta lääketieteellisestä tiedosta.

Osastollamme oli jaossa muutamien suositusten eripainoksia ja tulosteita potilasversioista. Potilasversioiden vähäinen menekki hieman yllätti meidät. Tarjotessamme niitä mukaan, kuulimme usealta henkilöltä vastauksen: "Nehän ovat netissä". Käyvän hoidon uusista sivuista kertova haitariesite teki hyvin kauppansa. Pisteessä oli myös kaksi tietokonetta, joilla pystyimme esittelemään mm. Käyvän hoidon kotisivuja. Opetus-työtä tekevät henkilöt olivat tietoisia diasarjoista ja verkkokurssiesta. Löytyi myös sellaisia opiskelijoita, joille verkkokurssit eivät olleet ennestään tuttuja.

Käypä hoito -sihteerit Niina Aho ja Marjo Lepistö (kuvassa vasemmalla)

Miten tallennan Word 2007:lla tehdyn tiedoston muotoon, jossa se avautuu myös vanhemmilla Wordin versioilla?

Wordin asetukset, välilehti **Tallentaminen**
Valitse **Tallenna tiedostot** muodossa **Word 97–2003 muodossa** (*.doc)
Hyväksy **OK**.

Tämän jälkeen Word ehdottaa automaattisesti yhteensopivaa tallennusmuotoa eikä tallentajan tarvitse huolehtia asiasta.

Sama muutos on mahdollista tehdä myös muihin Microsoft-ohjelmiin, kuten Exceliin ja PowerPointiin.

Vinkin antoi *tekninen toimittaja Kirsi Tarnanen*.

Käypä hoito -toimiston väki lomailee heinäkuussa. Toimistomme on suljettuna 12.7.-1.8.2010.

Aurinkoista ja mukavaa kesää kaikille!